

За имунизация, предпазваща от инфлуенца („грип“)

Острите (акутни) заболявания на дихателните пътища са най-честите при човека. Те се предизвикват от множество различни патогени, предимно вируси. Специална роля играе така наречения вирус на инфлуенцата, причинителят на „същинския“ грип. Специалната роля на инфлуенцата е обусловена от нейната ежегодна епидемична проява. Освен това вирусите на инфлуенцата, сравнени с други причинители на остри респираторни заболявания, най-често предизвикват тежко протичане на болестта.

Най-добрата защита се състои в навреме направената ваксинация. Ваксинирането против инфлуенца обаче не предпазва от респираторни заболявания, предизвикани от други патогени, които в общи линии протичат по-леко.

Инфлуенцата е остро заболяване на дихателните пътища, което протича с висока температура, кашлица и болки в мускулите и чисто клинично не винаги се различава от останалите респираторни заболявания. Предимно при по-възрастните хора и хронично болните често се наблюдава тежко протичане на инфлуенцата. Вирусният грип най-често се появява в студените месеци на годината. Затова по правило ваксинирането трябва да се прави през есента. Предпазващото ваксиниране обаче може да се направи по всяко време. Вирусите на инфлуенцата се променят постоянно, така че и онези, които предишната година са си направили ваксинация против инфлуенца или са били имунизирани, следващата година отново могат да се разболеят от инфлуенца. Затова ваксинирането против инфлуенца трябва да се прави всяка година с актуалната ваксина.

Ваксина

Ваксината против инфлуенца се произвежда всяка година в съответствие с актуалните препоръки на Световната здравна организация (WHO), така наречената **сезонна ваксина**. Препоръката взема предвид актуалните циркулиращи в света вируси на инфлуенцата от типа А и Б. По принцип ваксината съдържа съставките от два грипни вируса А (А/Н1N1 и А/Н3N2) и един грипен вирус Б. На по-големи интервали има опасност от драматично разпространение из целия свят на един напълно нов патоген на инфлуенца (пандемия). Такъв беше случая през 2009 с „новия грип А/Н1N1“, наричан също някъде и „свински грип“. Междувременно обаче новият патоген изтика вируса на циркулиращия преди грип А/Н1N1 и затова е включен като съставка в актуалната сезонна ваксина против инфлуенца

Дори по изключение в един сезон състава на ваксината да не се промени, имунизационната защита трябва да бъде актуализирана, тъй като особено при по-възрастните и здравословно предварително вече увредените лица, продължителността на имунизационната защита може да бъде намалена.

На ин активирани ваксини (убити ваксини) се съдържат компоненти на грипни вируси, които причиняват защитата срещу заболяването. Те се произвеждат или на основата на яйчния белтък или също и в клетъчни култури (тези ваксини са разрешени за възрастни след 18).

Ваксините по правило се правят чрез вътрешно мускулни инжекции, или по-точно в горната част на ръката се бие инжекцията. Ваксината може да се направи и подкожно (за лица след 60 години) с подкожна инжекция (интракутанен прием). Ваксината против грип може да се дава едновременно с другите имунизации. Деца на възраст от 6 до 35 месеца получават една доза с 0,25 мл ваксина; Деца след 36-я месец, младежи и възрастни получават доза с 0,5 мл ваксина. Неимунизираните досега деца получават 2 имунизации в разстояние на минимум 4 седмици. Имунизационната защита започва след около 2 до 3 седмици след имунизация.

Кой трябва да бъде имунизиран?

Ваксината против грип (инфлуенца) се препоръчва на всички, които са особено застрашени от едно заболяване:

- Лица над 60 години
- Всички бременни след 6-тия месец на бременността (а при повишен риск за здравето вследствие на някакво основно заболяване и още след 1-вата третина)
- лица, които заради професията си са ежедневно в контакт с много хора, като например шофьори на автобуси или учители
- Жители на пенсионерски или старчески домове
- възрастни, младежи или деца с повишена здравословна застрашеност вследствие на някакво свое основно заболяване като хронично заболяване на дихателните пътища, хронични сърдечно-съдови, чернодробни и бъбречни болести и болести на обмяната (например диабет), вродени или придобити увреждания на имунната система (например HIV-инфекции), хронични неврологични болести (например мултипла склероза)
- Лица, които могат да заразят обгрижваните от тях рискови лица, но които също са изложени на повишен риск от заразяване от пациенти и лица нуждаещи се от техните грижи; към тях спадат медицинския персонал и персонала, грижещ се за стари и болни хора
- Лица в директен контакт с домашни и диви птици

Препоръките за ваксинирането на бременните имат ново развитие, тъй като изследванията показват, че бременните са изложени на значително по-голям риск от усложнения при заболяване от грип. Нежелани странични реакции не са наблюдавани нито при майките, нито при детето.

Който страда от хронични неврологични заболявания, примерно неврологични мускулни болести, има също така повишен риск за тежко развитие на болестта при грип (децата също). Затова и тези пациенти трябва да бъдат имунизирани, също както пациентите с МС, при които грипа може да доведе до ново разрастване на заболяването.

Кой не трябва да бъде имунизиран?

Който страда от остро, изискващо лечение заболяване с висока температура, не трябва да бъде имунизиран. Имунизацията трябва да се навакса във възможно най-ранния срок.

Който страда от свръхчувствителност към съставките на ваксината, не трябва да бъде имунизиран с тази ваксина. Такъв може да бъде случаят с една доказана тежка алергия спрямо яйца. Пациентите трябва да попитат своя лекар, дали като алтернатива не се намира ваксина, която да не е произведена на базата на яйца.

Поведение след имунизация

Ваксинираният няма нужда от щадящ режим, необичайни натоварвания на тялото обаче трябва да бъдат избягвани през първите 3 дни след поставяне на ваксината. Преди имунизацията лекарят трябва да бъде информиран за лица, които са предразположени към сърдечно-съдови реакции, или когато са известни непосредствени алергии.

Възможни локални и общи реакции след имунизация

След имунизация освен желания имунитет и от там предпазване от заболяването, понякога на мястото на имунизацията може да се появи зачервяване или болезнен оток. Това е израз на нормалната конфронтация на тялото с ваксината и настъпва от 1 до 3 дни, като много рядко се

задържа дълго. Понякога близките лимфни възли се подуват и втвърдяват. Също така могат да се появят временни общи симптоми като висока температура, втрисане, гадене, неразположение, диария, умора, потене, главоболие, мускулни и болки в тялото.

Последните общи реакции вероятно са причината, че ваксината против инфлуенца е погрешно обвинявана за появата на грипopodobни заболявания, свързани с времето на ваксинацията. По правило тези наречени локални и общи реакции са временни и отново отшумяват бързо и без последствия.

Възможни ли са усложнения след имунизирание?

Усложненията след имунизация са много редки последствия, произхождащи от извън нормалния размер на реакцията след имунизация, които значително натоварват здравословното състояние на имунизирания. След ваксиниране против инфлуенца в отделни случаи се наблюдават реакции на свръхчувствителност, например по кожата (сърбеж и копривна треска) и на дихателните пътища. Също така много рядко може да се стигне до възпаление на съдовете (при ваксина с клетъчна култура възможно в комбинация с преходно бъбречно засягане) или временно се намалява броя на тромбоцитите, като следствие на това могат да се появят кръвотечения. Доклади за внезапна алергична реакция (алергичен шок) има само за единични случаи.

Неврологични (по нервна система) странични ефекти от ваксинацията, като например временна парализа са докладвани в отделни случаи свързана с времето на ваксинацията, причинно-следствена връзка обаче, не е установена.

Консултация с лекаря, извършващ имунизацията за възможни странични ефекти

Като допълнение към тази листовка, Вашият лекар ви предлага разговор за разясняване на заразните болести. Когато след някоя имунизация се появят симптоми, които са извън горепосочените бързо отшумяващи локални и общи реакции, разбира се Вашият лекар, който ще извърши имунизацията също е на разположение за консултация.

Може да се свържете с лекаря, извършващ имунизациите на:

Декларация

Преводът на оригинала на Разяснителният лист (Издание: 06/2015) се извърши с любезното разрешение на Deutsches Grünes Kreuz e.V. по поръчка на института „Робърт Кох“. Важен е текстът на немски език, за евентуални грешки в превода не поемаме отговорност, също така и за актуалността на настоящия превод, ако след време последват преработки на немския образец.

Име _____
Name

Имунизация за предпазване от инфлуенца

Schutzimpfung gegen Influenza

В приложение ще получите информационен лист за провеждането на имунизация против инфлуенца. Там са посочени важни данни за болестите, които се избягват чрез имунизацията, ваксината, ваксинирането както и реакции и възможни усложнения след имунизацията.
Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Influenza. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbare Krankheit, den Impfstoff, die Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

Преди провеждане на имунизацията се изискват допълнително още следните данни:
Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Здраво ли е лицето, което се ваксинира в момента?
Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

Да (Ja) Не (Nein)

2. Има ли ваксинирания някаква алергия?
Ist bei dem Patienten eine Allergie – insbesondere gegen Hühnereiweiß – bekannt?

Да (Ja) Не (Nein)

Ако да, каква? _____
wenn ja, welche

3. Имал ли е ваксинирания при предишни имунизации алергични реакции, висока температура или други необичайни явления?
Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

Да (Ja) Не (Nein)

Ако искате да научите повече за ваксинацията за предпазване от инфлуенца, попитайте лекаря, извършващ ваксинацията!
Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Influenza wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

В деня на имунизацията, моля носете имунизационния паспорт!
Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Декларация за съгласие*Einverständniserklärung***За провеждане на имунизацията за предпазване от инфлуенца***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Influenza*

Име на имунизирувания _____

Name des Impflings

род. на _____

geb. am

Прочетох съдържанието на информационния лист и в разговор с моя лекар /моята лекарка ми бе подробно разяснено за имунизацията.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

-
- Нямам повече въпроси.

Ich habe keine weiteren Fragen.

-
- Съгласен съм с предложеното ваксиниране против инфлуенца.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Influenza ein.

-
- Отказвам имунизацията. Информиран съм за възможните негативни последици от отказа на тази имунизация.

*Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.*Забележки *Vermerke* _____Населено място, дата *Ort, Datum* _____

_____
Подпис на имунизирувания или
на лицето, грижещо се за него
Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten

_____
Подпис на лекаря/лекарката
Unterschrift des Arztes/der Ärztin